

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 5 kwietnia 2011 r.

**Pan
Piotr Selwesiuk
Wójt Gminy Orla**

LBI-4100-01-08/2011
P/10/007

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Urzędzie Gminy Orla (zwanym dalej „Urzędem”) kontrolę wykonania w 2010 r. dochodów z zakresu administracji rządowej, a także zadań finansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych oraz wykorzystanie dotacji na projekty współfinansowane z budżetu Unii Europejskiej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 29 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo zastrzeżeń, ocenia realizację przez Gminę dochodów z zakresu administracji rządowej, a także zadań finansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych oraz z budżetu Unii Europejskiej.

Podstawą pozytywnej oceny jest w szczególności skuteczna realizacja dochodów należnych budżetowi państwa oraz gospodarne i zgodne z prawem wykorzystanie dotacji celowych i środków z budżetu Unii Europejskiej.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Zastrzeżenia NIK dotyczą:

- opóźnień w uregulowaniu zasad wykonywania kontroli zarządczej,
- uchybień w zakresie dokumentowania postępowań w sprawach świadczeń alimentacyjnych.

1. W 2010 r. wykonywano niektóre zadania związane z kontrolą zarządczą, dotyczące m.in. prawidłowości dokonywania wydatków, realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich oraz pobierania i odprowadzania dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej. Jednak standardy tej kontroli, odnoszące się w szczególności do zagadnień związanych z zapewnieniem skuteczności i efektywności realizowanych zadań oraz wiarygodności sprawozdań i właściwego zarządzania ryzykiem (o których mowa w art. 68 ust. 1 i 2 w zw. z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²), zostały ustalone przez Pana Wójta dopiero 25 lutego 2011 r., tj. ponad rok po wejściu w życie wymienionej ustawy (1 stycznia 2010 r.). Wspomniane opóźnienie nie miało jednak wpływu na objęte kontrolą dziedziny działalności.

2. Plan dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, opracowano w terminie i trybie określonym w ustawie o finansach publicznych. Wysokość zaplanowanych dochodów była zgodna z kwotami ustalonymi przez Wojewodę Podlaskiego, zaś plan finansowy sporządzono w wymaganej szczegółowości³. Gmina uzyskała dochody w wysokości 5,3 tys. zł (pochodzące głównie ze zwrotów świadczeń alimentacyjnych oraz opłat za wydane dowody osobiste), z których należną część, w kwocie 2,8 tys. zł, terminowo przekazano do budżetu państwa. Sprawozdania Rb-27ZZ o wykonanych dochodach sporządzono zgodnie z ewidencją księgową oraz w wymaganym terminie.

Na koniec 2010 r. zaległości w realizacji dochodów budżetu państwa z tytułu zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 166,1 tys. zł i w całości dotyczyły zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych (rozd. 85212). W porównaniu do 2009 r. stan zaległości zwiększył się o 38,5 tys. zł, tj. o kwotę wypłaconych w 2010 r. świadczeń pomniejszonych o wyegzekwowane zwroty środków. Z zachowaniem obowiązujących

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

³ W podziale na dział, rozdział i paragraf klasyfikacji budżetowej.

przepisów⁴ wobec wszystkich dłużników alimentacyjnych (12 osób) prowadzono działania windykacyjne. Pozyskane w wywiadach alimentacyjnych i oświadczeniach majątkowych informacje, mogące mieć wpływ na skuteczność egzekucji, przekazywano komornikom. Jednakże z powodu braku dochodów dłużników, w 2010 r. wyegzekwowano tylko 5,3 tys. zł.

3. Prawidłowo wykonywane były zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone, na których realizację Gmina uzyskała dotacje celowe w łącznej wysokości 1.262,4 tys. zł, w tym m.in. 812,6 tys. zł na wypłatę zaliczek alimentacyjnych i składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz 322,5 tys. zł na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego. Szczegółowa kontrola 50 ze 387 (12,9 %) decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wykazała, że wydano je zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵. Zwrot środków następował w terminach określonych w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy.

W 2010 r. z budżetu Gminy wypłacono 41,5 tys. zł tytułem świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrola prawidłowości przyznania wszystkich świadczeń (15 osób w okresie zasiłkowym 2009/2010 oraz 13 osób w okresie zasiłkowym 2010/2011) wykazała m.in., że wszystkie osoby, którym przyznano prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, spełniały warunki do uzyskania tego świadczenia. Świadczenia ustalane były we właściwej wysokości, zaś wypłaty realizowano w terminach ustalonych w harmonogramach. Wszystkie świadczenia przyznano na podstawie wniosków składanych przez osoby uprawnione lub ich przedstawicieli. Do wniosków dołączane były wymagane art. 15 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dokumenty, z wyjątkiem zaświadczeń o uczęszczaniu uprawnionych do alimentów dzieci do szkół podstawowych lub gimnazjów, bowiem – jak wyjaśniono – osoby ubiegające się o świadczenia były znane pracownikowi Urzędu rozpatrującemu wnioski. Przedkładanie zaświadczeń wraz z wnioskiem o przyznanie świadczenia było wymogiem art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. „f” w związku z art. 2 pkt 13 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Bez wymaganych zaświadczeń przyznano na okres zasiłkowy 2009/2010 świadczenia 12 osobom na kwotę 32,9 tys. zł,

⁴ Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.), ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

⁵ Dz. U. Nr 52, poz. 379.

zaś na okres zasiłkowy 2010/2011 przyznano 10 osobom w kwocie 35,4 tys. zł. Podczas kontroli NIK do Urzędu dostarczono brakujące zaświadczenia.

4. Prawidłowo realizowano projekty dofinansowane z budżetu Unii Europejskiej, bowiem zadanie z umowami zawartymi z Samorządem Województwa Podlaskiego:

- zrealizowano zadanie pn. „*Budowa kanalizacji sanitarnej w Orli*”(…)⁶ w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Na zadanie (którego całkowity koszt wyniósł 2.743 tys. zł) Gmina zapewniła wkład własny w wysokości 1.063,3 tys. zł. Szczegółowa kontrola wydatku kwalifikowanego w kwocie 2.194,9 tys. zł wykazała m.in., że był on zgodny z kategoriami wydatków określonymi w umowie o dofinansowanie i został poniesiony w związku z realizacją zadania. Faktura dokumentująca wydatek została prawidłowo sporządzona pod względem formalno-rachunkowym oraz zaksięgowana na odpowiednich kontach ze wskazaniem środków z pożyczki i z budżetu Gminy (w ewidencji księgowej Urzędu wyodrębniono wszystkie transakcje oraz operacje bankowe związane z realizacją projektu);
- wykonano, projekt pn. *Remont budynku świetlicy wiejskiej we wsi Malinniki*, mający na celu podniesienie standardu życia społeczno-kulturalnego mieszkańców. Koszt inwestycji wyniósł 157,5 tys. zł, z czego 129,1 tys. zł stanowiły wydatki kwalifikowane, które poniesiono prawidłowo na opracowanie dokumentacji projektowej oraz sfinansowanie prac budowlanych.

5. W 2010 r. Gmina udzieliła trzech zamówień publicznych o łącznej wartości 3.483,1 tys. zł na realizację dwóch zadań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (budowa kanalizacji sanitarnej i remont świetlicy wiejskiej we wsi Malinniki) i jednego - z udziałem środków z budżetu państwa, realizowanego w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008-2011 (remont ul. Sienkiewicza i ul. Armii Czerwonej w Orli). Wszystkie postępowania przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. W jednym przypadku (budowa kanalizacji sanitarnej w Orli) na etapie opracowywania kosztorysu inwestorskiego omyłkowo zwiększono zakres robót. Błąd wykryto i skorygowano w trakcie prac

⁶ Na ul. Armii Czerwonej (II etap) oraz na ulicach: Mickiewicza, Ogrodowej, Wyzwolenia, Spółdzielczej, a także w ramach I etapu inwestycji, na ulicach: 1-go Maja, Piaskowej, Kleszczelowskiej, Partyzantów i drodze ozn. nr geod. 481.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

budowlanych. Wykonawca zadania zrealizował dodatkowe prace, ponosząc nakłady wyższe od zakładanych w kosztorysie inwestorskim (koszty te nie obciążyły budżetu Gminy).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o przyznawanie świadczeń alimentacyjnych na podstawie kompletnej dokumentacji.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku lub o działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosku, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR